

>>> NIEUWSBRIEF ONDERZOEKSPROJECT <<< VAN PAREL TOT KERNGEBIED

Agrarisch Natuurfonds
— Fryslân —

Foto: Marcel van Kammen

HET VOORJAAR VAN 2026

INLEIDING & EERSTE INDRIJK

Tijdens de belronde begin juni vatte iemand het nuchter slavoigt in het Fries samen: "It liket net sa min". Over de gehele linie is het broedsucces van 2026 goed. Wel zijn er tussen de drie gebieden verschillen geconstateerd, Tjerkwerd liet een jaar zien met weinig nestpredatie, Skrok had in de nestfase wel te kampen met grondpredatie. En in Lollum was het beeld dat er vroege legfels waren, maar ook nog late. Het is de vraag of dat ook uit de resultaten van het onderzoek komt. We zijn benieuwd.

>>> DE DATA ZIJN BINNEN

Nu het onderzoeksproject in het derde onderzoeksjaar is, wordt het tijd om de balans op te maken. In het afgelopen voorjaar is er op meerdere fronten hard gewerkt. De onderzoekers van Hogeschool Van Hall Larenstein hebben alle data verzameld. De nazorgers en tellers hebben tijdens het broedseizoen de resultaten van de weidevogels nauwlettend gevolgd. De boeren en terreinbeheerders hebben hun best gedaan door het land op en top te onderhouden en het dit droge jaar vooral nat te houden. De balans wordt op opgemaakt, hopelijk kunnen we in het voorjaar van 2027 antwoord geven op de onderzoeksvragen.

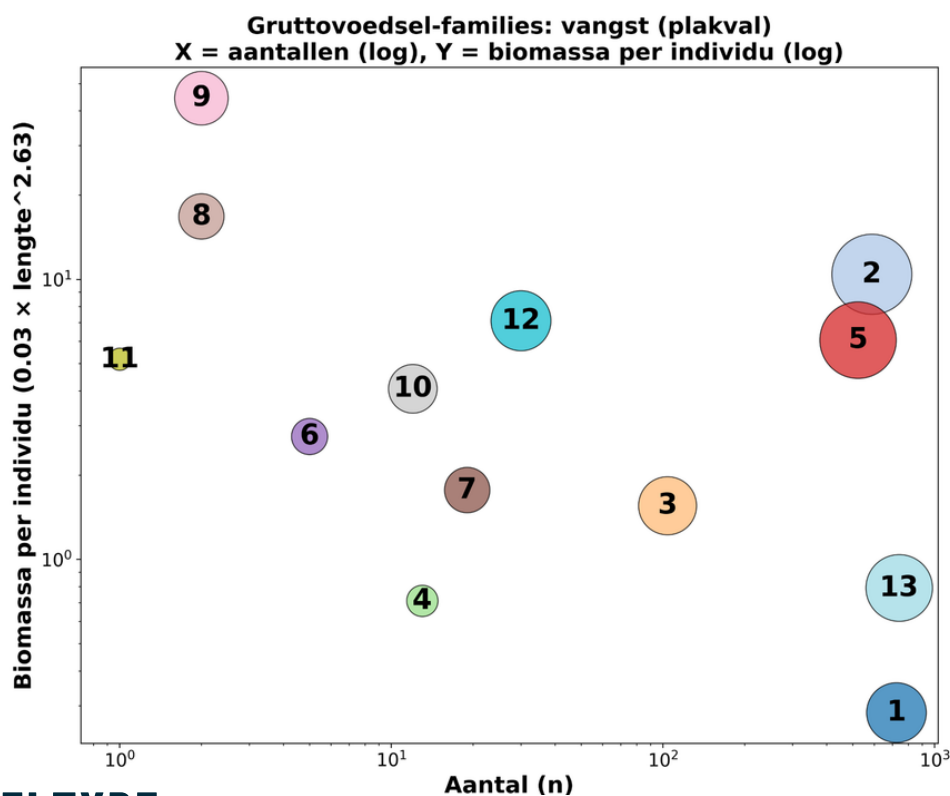
'IT LIKET NET SA MIN' <<<

ONDERZOEKSOPZET?

KLIK HIER VOOR
DE FACTSHEET

Deze analyse zal voor alle percelen en/of perceeltypen uitgevoerd worden met een vergelijking van de drie onderzoeksjaren. Hiermee wordt per transect inzichtelijk wat de aanwezigheid en de biomassa is van de insecten die grutto's als voorkeurvooedsel eten.

- 1. Dansmuggen
- 2. Zweefvliegen
- 3. Slankpootvliegen
- 4. Steltmuggen
- 5. Drekvliegen
- 6. Zwarte-vliegen
- 7. Langpootmuggen
- 8. Gewone-sluipwespen
- 9. Dazen
- 10. Blindwantsen
- 11. Bloemvliegen
- 12. Echte-vliegen
- 13. Dansvliegen-en-Bocheldansvliegen-indet.

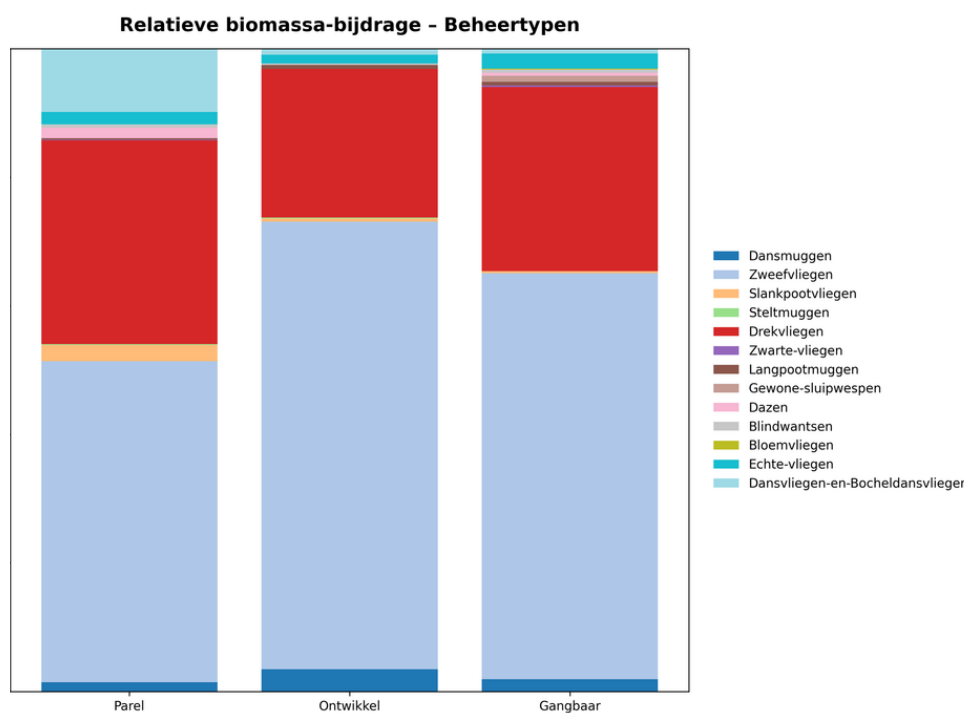

ANALYSE PER PERCEELTYPE

Op basis van dezelfde ordening is er een eerste analyse gemaakt van de verschillende beheertypen die in het onderzoek vergeleken worden: de parelgebieden, de ontwikkelgebieden en de gangbare gebieden. De grafieken laten de diversiteit in relatie tot de relatieve biomassa zien.

De grafieken laten in ieder geval zien dat er in de parelpercelen meer dansvliegen aanwezig zijn en dat er een grotere diversiteit qua biomassa is. In alle drie de perceeltypen zweef- en drekvliegen het meest aanwezig zijn.

Aanvullend is er per transect inzichtelijk gemaakt of er verschil is tussen de aanwezigheid aan de slootkant en de plakvallen die richting het midden van een perceel staan.

>>> BIOTOOPVERBETERING

Op basis van de resultaten van de eerste twee onderzoeksjaren heeft er een interventie plaatsgevonden bij Mts. De Boer-Prins, gebied Tjerkwerd. Op meerdere plekken zijn werkzaamheden uitgevoerd om de waterstand te kunnen reguleren, vasthouden en afvoeren als het gewenst is. Daarnaast loopt er op dit moment een experiment, dat met ondersteuning van Anne Jansma wordt uitgevoerd. Het doel is om uit te zoeken hoe de biotoop van oud greppelland hersteld kan worden als er bijvoorbeeld een witbol dominantie ontstaat.

Hiervoor zijn twee experimenten gedaan. Een strook frezen in maart en laten kiemen wat er nog in de zaadbanken zit. De eerste indruk hiervan is dat enkel grof frezen in maart onvoldoende is. Het tweede experiment is dat er in juni een strook gefreest is, deze is met grof maaisel uitgestrooid op de strook. Uit een polder bij Cornwerd is er in samenwerking met Douwe Pieter Politiek met een combine maaisel opgehaald en met de strontwagen uitgereden. Op dit moment is er nog niet een uitspraak te doen over de resultaten van het kiemproces.

>>> AI DRONE

Op de achtergrond is er dit jaar voor het tweede jaar gewerkt om met behulp van de nestdrone nesten te detecteren. De ontwikkeling van deze techniek zorgt ervoor dat dit een continu proces is van aanpassen en bijblijven. De komende maanden worden de opnames van de afgelopen twee jaar nogmaals beoordeeld door de AI-software om tot definitieve detecties te komen. Wordt vervolgd!

>>> ORGANISATORISCHE ZAKEN

Los van de analyse van de onderzoeksactiviteiten zijn er op de achtergrond een paar andere zaken die uitgevoerd worden.

- De tussenrapportage is voor 1 juli ingediend bij het Waddenfonds.
- Op de weidevogelkennisdag 2026 is er door Ate Boerema een presentatie gedaan over de toepassing van AI bij de vogelgeluiden.
- Het afgelopen voorjaar is er een bijeenkomst geweest met belanghebbenden in het zuiden van Nederland.
- In het voorjaar van 2027 zal er een afsluitende bijeenkomst plaatsvinden waarbij de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek centraal staan. Om uiteindelijk de vraag te beantwoorden hoe we weidevogelparels kunnen behouden, optimaliseren en als kraamkamer benutten voor toekomstige generaties weidevogels.

GEBIED TJERKWERD

4

MEER DAN WEIDEVOGELS

>>> VELDUILEN

Er was dit jaar sprake van een piek in de muizenpopulatie. In Tjerkwerd leidde dat tot enkele broedparen van de velduil. Waar een grutto meestal terugkeert naar de omgeving waar hij voor het eerst heeft gebroed, zijn velduilen nomaden. Als er voedsel is dan kunnen ze broeden, de ene keer in Tjerkwerd, de andere keer in Schotland of Rusland. Nazorger Jan Kroese maakte er een aantal foto's van. Met zijn toestemming onderstaand wat beelden van deze fascinerende vogel. De kuikens zijn geringd, wie weet komt er eens een verrassende terugmelding.

**DIT ONDERZOEK WORDT MOGELIJK GEMAAKT DOOR FINANCIËLE
STEUN VAN HET :**

